

Skriftleg uttale frå Fagforbundet Osterøy, ved Hovudtillitsvalt (HTV) Ingvild Sylta vedrørande sak til formannskap 17. nov 2021; utgreiing av konkurranseutsetjing av reinhaldstenesta i Osterøy kommune.

Fagforbundet Osterøy støttar rådmannen si tilråding om å ikkje konkurranseutsetje reinhaldstenesta i Osterøy kommune. Fagforbundet Osterøy meiner ei konkurranseutsetjing vil låse Osterøy kommune til faste utgifter i år framover, der det ikkje vil være rom for fleksible ordningar utan at det vil føre med seg økonomiske tilleggskostnader.

Bakgrunn:

Som de les i saksframlegget til arbeidsgjevar vart det gjennomført drøftingar 28 oktober 2021, noko seint, og dette kjem av at Fagforbundet som arbeidstakarorganisasjon ikkje vart tatt med tidlegare i prosessen. Det har i tillegg vore eigne forhandlingar etter HA § 7-1 den 9 oktober 2021 og partane har skrive under ein einigheitsprotokoll på bakgrunn av forståinga av HA § 1-4-1.

Dette forringar delar av prosessen då det er punkt i denne utgreiinga det ikkje har vore mogeleg å ha reelle drøftingar på. Dette være seg blant anna om heile eller delar av tenesta skal vurderast konkurranseutsett, krav om tariffavtale i et evt. anbod, krav om høgast mogleg pensjon – minimum 7% innskott, tildelingskriteria – kvalitet eller pris? I tillegg skal det etter HTA til protokoll h) kartleggast konsekvensar for AFP- og pensjonsvilkår for dei tilsette. Dette har det ikkje vore tid til. Manglande drøftingar og utgreiingar av konsekvensar meiner me kan medføre ukjente kostnader seinare.

Det vart sett ned ei ad-hoc gruppe med HVO (hovudverneombod) og HTV Fagforbundet i lag med leiar på reinhald som arbeidde den 3 november 2021 med ROS analyse av arbeidsmiljø og drift ved ei evt. konkurranseutsetjing. Det er ikkje til å legge under ein stol at dette er til stor påkjenning for dei tilsette.

Berekningar gjort av Fagforbundet visar at Osterøy kommune vil spare 0,9 millionar på å ha reinhaldet i eigen regi. Dette til tross for at det berre er lagt inn ein minimums innskotsbasert tenestepensjon på 2% i kalkylen. Osterøy kommune har høgare kostnader enn det ein privat tilbyder vil ha ved å drive same teneste, hovudsakleg pensjonskostnader - men nye kostnader eller dei skjulte kostnadene som er lett å gløyme og vanskeleg å talfeste gjer at kommunen får ekstra utgifter knytt til å ha tenesta på anbod. Ein kan lett sjå seg blind på millionane ein privat tilbyder kan spare opp mot utgiftene kommunen har i dag. Me ber om at politikarane må ha fokuset på dei totale kostnadene kommunen vil få ved ei konkurranseutsetjing.

Under viser utdrag frå kalkylen, heile kalkylen ligg som vedlegg til uttalen. Vedlegg 1.

«Kalkyle for eventuelle årlige besparelser/merkostnader etter fratrekk av fortjeneste/overskudd til privat aktør. Tall i millioner kroner.

Kostnader ved privat renhold	Kostnader ved kommunalt renhold (Osterøy kommune)
Bruttolønn10	Bruttolønn.....10
Tjenestepensjon inkl AFP..... 0,44	Tjenestepensjon inkl AFP.... 1,94
Arbeidsgiver avgift (14,1 %)... ..1,47	Arbeidsgiver avgift (14,1 %)...1,68
Andre diverse kostnader.....2	Andre diverse kostnader..... 2
Sum kostnader for privat selskap.... 13,9	Sum kostnader eget renhold...15,6
Nye kostnader ved anbud for Osterøy kommune :	
Fortjeneste, 10 % av totale driftskostnader.....1,4	
Estimert anbudssum 15,3	
Transaksjonskostnader..... 0,6	
Kostnader ved oppregulering av tjenestepensjon0,6	
Sum kostnader for Osterøy kommune.....16,5	Besparelse ved eget renhold.....0,9 mill.kr

Det kan påløpe ekstra kostnader ved eksterne tilbud ved at alle arbeidsoppgaver som gjøres av Osterøy kommune sine renholdere ikke omfattes av anbudsgrunnlaget, såkalt tilleggskostnader. Det er det ikke tatt høyde for.»

Nokre eksemplar på tilleggskostnader:

Ned-vask er eit tema, og me ser det er spesielt ved Osterøytunet dette kan verte kostbart. Som nemnt i rådmannen sitt saksframlegg; 5000 kr for ekstra liggedøgn på sjukehuset. Eg forstår det slik at i anboda ligg det inne fire ned-vask for veka i summen som er gitt. Endringar seinaste månadane viser fleire ned-vask pr veke enn dette, i periodar snakkar me om åtte ned-vask pr veke, dette vil koste ekstra. Det er ikkje noko garanti for det kan verte gjort same dag som våre i dag kan, eller neste dag for den saks skyld. Tidsramma tilbydarane har gitt reinhaldarane til å gjennomføre oppgåvene sine er så marginal og det gjev etter vår meining ikkje rom for andre oppgåver, eller endringar på tidsplanen.

Reinhaldarane våre er utstyrt med sine eigne utstyrsvogner, og tilsette ved bygga har mogelegheit til å hente hanskar og klutar der, om uhellet er ute. Dette vil dei måtte betale for hjå ein privat tilbydar. Ein tilsett ved ein skule fortel at ved inngangen har dei ein mopp ståande som dei tilsette kan nytte til å tørke opp veta som kjem av skoa til elevane, særleg nyttig i årstida me no er inni. Denne moppen er det reinhaldarane som skiftar, og vaskar. Noko som ein i utgangspunktet kan sjå på som ein gode for dei tilsette, elevane, og ikkje minst vedlikehald av bygget, vert ein ekstrakostnad. Dette eksempelet gjeld og for barnehagane. Fagforbundet Osterøy meiner det finns mange slike tilfelle av tilleggskostnader som vil oppstå om ein vel å konkurranseutsetje tenesta. Men me ser og at det skjer ein fordreiging i kostnaden med at det som før låg på reinhald sitt budsjett, no må leggst til dei andre sektorane sine budsjett.

Fleksibilitet- kan me setje ein sum på dette?

Me legg bak oss ei tid med forsterka reinhald og me har verkeleg sett kor viktig reinhaldarane er for organisasjonen vår. Osterøy kommune var faktisk tidleg ute å definere reinhaldarane som samfunnsskrittiske på lik linje med tilsette i helse under pandemien. Det er dei same tilsette som no får arbeids- og pensjonsvilkåra sine rasert ved at vilkåra vert sett ut på anbod.

Under pandemien viste dei ein enorm fleksibilitet som er vanskeleg å setje ein sum på, og me såg kor viktig det var med våre eigne reinhaldarar. Nokre konkrete eksemplar; då skulen og barnehagar stengte ned grunna pandemien ville private reinhaldarar vorte permitterte, våre starta den årelege ned-vasken ved skular og barnehagar. Som ein positiv konsekvens kunne kommunen spare pengar då dei ikkje trengte å ta inn ekstra personale til ned-vask gjennom sumaren som tidlegare år. Då skular og barnehagar opna oppatt, der bemanninga og barn vart inndelt i kohortar vart det drøfta fram ei løysing med at reinhaldarane kunne få gjere reint på ettermiddag, blant færre vaksne og barn, og dei andre tilsette fekk kome til reine lokalar neste dag. Dette gjor kvardagen tryggare for fleire. Dette hadde ikkje vore mogeleg om dei ikkje var våre eigne.

Visste de at det fleire plassar var det våre eigne reinhaldarar som gav dei andre tilsette i kommunen opplæring i forsterka reinhald? Undrar på kva noko slikt hadde kosta. Smittereinhald er viktig, ikkje berre under pandemien, me ser det og no ved oppblomstring av RS virus i barnehagane våre, og det oppstår tilfelle med smitte ved gjevne mellomrom på institusjonen vår.

Dei tilsette på reinhald har vorte referert til som «vaktmeistarens tredje auge», men dette kan me strekkje mykje lenger. Ein uttale frå ein tilsett ved ein skule hevdar at reinhaldarar har vore til hjelp når elevar er utafor og treng ein trygg vaksen, både i situasjonar med andre tilsette og aleine. Det tredje auge er dei og for dei tilsette ved Osterøytunet eller i barnehagane våre, der dei vert oppfatta som ein av dei trygge vaksne, eller den trygge i uniform.

Tilsette i barnhage rosar reinhaldarane si innstilling til å snu seg rundt om ikkje avdelinga er klar for dagens reinhald. Det er ikkje alltid dei tilsette i barnehagen har fått med seg alle barna ut til planlagt tid. Då snur reinhaldaren seg rundt og startar i ein anna ende. Dette høyrer me og frå Osterøytunet, «fru Hansen er ikkje stått opp enno – kan du kome att». Og dei er ikkje vanskelege. Tidskjema til tilbydarane er stramme, særleg dei «billegaste», og det er liten sannsynleg at det er rom for endringar. Tida dei ikkje brukar ved dette bygget skal nok nyttast ved eit anna bygg.

Det formelle i prosessen vidare:

Dersom politikarane vel å konkurranseutsetje reinhaldstenesta i Osterøy kommune, skal dette gjerast som ei verksemdoverdraging etter Arbeidsmiljøloven §16. Denne paragrafen sei noko om reservasjonsrett, som me meiner ikkje vil være reell då det ikkje vil være reinhaldstenester att i kommunal regi, men arbeidsgjevar må være obs på at ei oppseiing som aleine er grunna verksemdoverdraginga, vil være ugyldig, jf. Aml. § 16- (1) og (3).

I rettspraksis er det i tillegg utvikla ein snever unntaksregel som omhandlar enkelte tilsette sin valrett. Dette gjeld i tilfelle der overdraginga fører til ikkje uvesentlege negative endringar i arbeidstakars situasjon. Fagforbundet Osterøy meiner dette vil gjelde for blant anna tilsette som er 55 +. For våre reinhaldarar gjeld dette fem tilsette som me meiner Osterøy kommune må ivareta som

FAGFORBUNDET OSTERØY

sine egne tilsette. Me meiner dette og er ein kostnad som må takast med i reknestykket når ein vurderer konkurranseutsetjing.

Til slutt vil me kome med eit tilbod. Me i Fagforbundet Osterøy har fleire gode støttespelarar som me ser på som ekspertar på konsekvensutgreiing av konkurranseutsetjing. Dette er blant anna Rudaa frå omstilling eininga i Fagforbundet, Steinar Fuglevaag, pensjons-guroen vår og rådgjevarar ved Kompetansesenteret. Dersom politikarane ynskjer det, inviterer me dei gjerne inn til gruppemøta deka via teams. Dei har vore gjennom dette fleire gangar, sist i Askøy kommune der politikarane vedtok å ikkje konkurranseutsetje reinhald då det vart for kostbart.

På vegne av Fagforbundet Osterøy

Ingvild Sylta.

.